

INVALIDITĀTES SVĒTDIENA

Diena, kad draudzēs īpaša uzmanība tiek veltīta cilvēkiem ar invaliditāti un viņu līdzvērtīgai iekļaušanai kristiešu kopienā.

Saturs

1. solis. Komandas izveidošana.....	3
2. solis. Draudzes vadības iesaistīšana.....	3
3. solis. Reklāma.....	3
4. solis. Pasākuma plānošana.....	3
5. solis. Sagaidītāji un kārtībnieki.....	4
6. solis Draudzes nams.....	5
7. solis Atsauksmju anketas.....	5
8. solis Transports.....	5
Ielūguma vēstules paraugs.....	6
Paraugš informācijai plašsaziņas līdzekļos.....	7
Teksts draudzes biļetenam.....	8
Komandas veidošana.....	8
Pasākuma izziņošana.....	8
Brīvprātīgo iesaistīšana.....	8
Pieejamības pārbaude.....	9
Norādījumi kārtībniekiem un sagaidītājiem.....	10
Skečs Invaliditātes svētdienai.....	11
"Iegūtā cerība", Gayleen Gardner.....	11
Ar invaliditāti saistītu vajadzību apzināšana.....	13
Ko Bībele saka par cilvēku ciešanu iemesliem	14
Bībeles principi attiecībā uz ciešanām.....	14
Principu praktiskais pielietojums	17
Ieteikumi Invaliditātes svētdienas sprediķim.....	20
Dažas noderīgas Rakstu vietas par invaliditāti.....	21
Nodarbības bērniem vecumā 5-11g	23
Programma jauniešiem vecumā 11+.....	25
Neaprobežojieties ar vienu dienu!.....	27

Pasākuma plānošanas vadlīnijas

1. solis. Komandas izveidošana

Atrodi draudzē vēl kādus cilvēkus, kas ir ieinteresēti palīdzēt jūsu draudzei piedalīties invaliditātes svētdienā. Aprunājies ar draudzes locekļiem, kuriem ir invaliditāte, un ar citiem, kam ir bijusi invaliditātes pieredze vai, kas vēlas palīdzēt cilvēkiem ar invaliditāti. Tie var būt gan cilvēki ar invaliditāti, gan vecāki, kuru bērniem ir invaliditāte, gan mediķi vai sociālās aprūpes darbinieki.

Galvenie punkti

Iepazīstini komandu ar savu ideju.

Kopā lūdziet, lai Dievs nodrošina ar visu neieciešamo invaliditātes svētdienas rīkošanai un arī turpmākai kalpošanai.

Uzrakstiet idejas, kā jūsu draudze varētu rīkot Invaliditātes svētdienu .....gada ..... datumā.

2. solis. Draudzes vadības iesaistīšana

Ja neesi draudzes valdē, tev un komandai vajadzētu tikties ar draudzes mācītāju vai priesteri. (Ja jūsu draudzei nav viena vadītāja, vērsieties pie draudzes valdes vai vadības komandas.) Izklāstiet savas komandas ideju par piedalīšanos Invaliditātes svētdienā.

Galvenie punkti:

Paskaidrojiet, kāpēc šī iecere Dievam ir svarīga.

Aplieciniet savas komandas gatavību uzņemties pasākuma organizēšanu.

Paskaidrojiet, ka vadītāju atbalsts un līdzdalība ir ļoti svarīga.

3. solis. Reklāma

Invaliditātes svētdiena ir lieliska izdevība uzaicināt uz draudzi cilvēkus ar invaliditāti un viņu ģimenes locekļus. Šajā dokumentā ir iekļauti uzaicinājuma vēstuli un plakātu paraugi.

Informāciju par pasākumu var izplatīt arī caur vietējiem laikrakstiem un radio stacijām vai, nosūtot vēstules uz sociālajām mājām, izglītības un dienas aprūpes centriem, un organizācijām, kuras apzina un kurās darbojas cilvēki ar invaliditāti.

Trīs mēnešus pirms pasākuma jums par to ir jāsāk informēt arī draudzi. Pamudiniet draudzes locekļus uzaicināt tuviniekus, draugus vai kaimiņus, kuriem ir invaliditāte.

4. solis. Pasākuma plānošana

Jūsu komandai ir jāvienojas, kādas Invaliditātes svētdienas programmas tēmas vēlaties izmantot. Lai programma būtu veiksmīga, jums noteikti jāizpilda dievkalpojuma sadaļa. Pārējās sadaļas ir ļoti ieteicamas, jo tās būtiski papildinās dievkalpojumu un mudinās cilvēkus aizdomāties par invaliditātes tēmu.

Bērnu programma. Aprunājieties ar cilvēkiem, kuri jūsu draudzē strādā ar bērniem, un kopā ar viņiem pārskatiet programmu. Uzticiet viņiem atbildību par bērnu programmas organizēšanu un vadīšanu. Jums netrūks citu pienākumu, un viņi šo uzdevumu pratīs paveikt vislabāk. Jums tikai ir regulāri jātiekas ar viņiem, lai pārliecinātos, vai bērnu kalpošanas vadītājiem ir viss nepieciešamais un viņi neatpaliek no grafika. Jums jāparūpējas, lai katram bērnam ar invaliditāti būtu asistents, kas palīdzēs iesaistīties bērniem plānotajās aktivitātēs.

Dievkalpojums. Nav tādas dievkalpojuma kārtības, kas būtu piemērota visām draudzēm, tāpēc jums vajadzēs to izplānot pašiem kopā ar draudzes vadību. Tomēr ir svarīgi dievkalpojuma sākumā pateikt par cilvēkiem ar invaliditāti pieejamām palīgtelpām vai palīgierīcēm, piemēram, par akustiskās cilpas sistēmu un kur vajadzētu apsēsties, lai tās lietotu. Jāizdrukā uz lapām dziesmu tekstus lieliem burtiem, u.c.

Varat savā dievkalpojuma kārtībā iekļaut arī kādu no šiem ieteikumiem.

- Dievkalpojumu vada cilvēks, kuram ir invaliditāte.
- Personiska liecība (4-5 minūtes), ar kuru padalās cilvēks, kam ir invaliditāte, vai viņa ģimenes loceklis.
- Muzikālais pavadījums vai priekšnesumi, ko izpilda viens vai vairāki cilvēki, kam ir invaliditāte.
- Rakstu lasījums un lūgšana, ko pasaka cilvēks ar invaliditāti vai viņa ģimenes loceklis.
- Sprediķis, kura galvenā tēma ir Dieva skatījums uz cilvēkiem ar invaliditāti. Šai materiālā ir iekļauts sprediķa izklāsts.
- Skečs par invaliditātes tēmu.
- Iesaistiet cilvēkus ar invaliditāti, kur vien iespējams: ziedojumu savākšanā, apmeklētāju sagaidīšanā, dziesmu lapu izdalīšanā u.c.
- Nebaidieties būt radoši! Tomēr paturiet prātā, ka programma, kuras centrā nebūs Kristus vai kuras kārtība pilnīgi atšķirsies no parastā dievkalpojuma, mazinās interesi un vēlēšanos turpināt šo kalpošanu.

Ko jūs teiktu par ierosinājumu Invaliditātes svētdienā savāktās kolektes ziedot Wings for Wheels vai kādai citai kalpošanai cilvēkiem ar invaliditāti, ar kuru jūs sadarbojaties? Mums ir vajadzīgi ziedojumi, lai mēs varētu darīt Kristus vēsti pieejamu visiem, un mēs būtu ļoti pateicīgi, ja jūs šajā dienā saziēdoto izlemtu ieguldīt Wings for Wheels kalpošanā.

5. solis. Sagaidītāji un kārtībnieki

Gatavojoties šai dienai, ir svarīgi veikt nelielas kārtībnieku vai sagaidītāju komandas apmācības. Šajā materiālā ir iekļauta lapa ar svarīgākajiem norādījumiem kārtībniekiem/sagaidītājiem; to var izkopēt un izdalīt komandas locekļiem. Apmācīšanai jānotiek dienu pirms pasākuma, bet sadarbībai ar kārtībnieku vai sagaidītāju komandu jā sākas jau labu laiku iepriekš. Ļoti ieteicams pieaicināt vairāk sagaidītāju un kārtībnieku nekā parasti, lai daži no viņiem varētu ierādīt ciemiņiem (gan ar invaliditāti, gan bez) sēdvietas un iepazīstināt viesus ar blakussēdētāju.

6. solis. Draudzes nams

Jūsu baznīcas ēkai nav jābūt nevainojami pielāgotai cilvēkiem ar kustību un pārvietošanās grūtībām, tomēr iekļūšanai ēkā nevajadzētu būt neiespējamai. Lūk, svarīgākie pieejamības kritēriji, par kuriem jūsu draudzei vajadzētu pārliecināties un parūpēties, gatavojoties Invaliditātes svētdienai.

Auto stāvvietā cilvēkiem ar invaliditāti (speciālu stāvvietas izmantošanas atļauju īpašniekiem), no kuras visērtāk nokļūt līdz ieejai.

Iespēja iekļūt ēkā pa durvīm, kur nav pakāpienu.

Cilvēkiem riteņkrēslos paredzēta vieta, kas neatrastos tikai pašā zāles aizmugurē. Citiem vārdiem, ir jārada cilvēkiem riteņkrēslos iespēja izvēlēties, kur viņi vēlas sēdēt, - aizmugurē, pa vidu vai priekšā.

Bērnu pieskatīšana vai svētdienas skolas nodarbības, kas piemērotas arī bērniem ar invaliditāti.

Lieliem burtiem izdrukātas programmas, dievkalpojuma kārtība, ziņojumu lapas un dziesmu teksti, kas tiek rādīti ar projektoru (ja tie tiek izmantoti jūsu draudzes dievkalpojumos). Vienkāršāk ir visus šai dienai paredzētos tekstus izdrukāt ar lielāka izmēra burtiem: 16 fonta izmērs būs piemērots gandrīz visiem.

Akustiskās cilpas sistēma cilvēkiem, kas lieto dzirdes aparātus.

Surdotulks nedzirdīgajiem cilvēkiem.

Tualetes, kas pielāgotas cilvēkiem riteņkrēslos.

Ja plānojat rīkot bērnu programmu, pārliecinieties, ka telpas, kur programma notiks, ir piemērotas bērniem riteņkrēslos.

7. solis. Atsauksmju anketas

Lai turpmāk izveidotu sekmīgu kalpošanu cilvēkiem ar invaliditāti, palūdziet draudzes locekļus uzrakstīt savas atsauksmes par dievkalpojumu, priekšlikumus vai idejas. Šajā

materiālā atradīsiet anketas paraugu. To var izkopēt un iekļaut dievkalpojuma programmā vai ziņojumu lapā un pēc dievkalpojuma savākt.

Anketa jums noderēs, veicot ilgtermiņa plānošanu, ja gribēsiet apzināt draudzes locekļu saskatītās vajadzības. Aptauja palīdzēs jūsu komandai uzzināt par draudzē un apkārtējā sabiedrībā esošajām vajadzībām.

8. solis. Transports

Jums jāpadomā par to, kā uz Invaliditātes svētdienas dievkalpojumu atklūt cilvēkiem ar invaliditāti, kuriem nav sava transporta. Informāciju par pielāgota transporta pieejamību jūs varētu uzzināt, vēršoties pie sociālajiem dienestiem vai invalīdu organizācijām, kā arī interneta resursos.

Ielūguma vēstules paraugs

(izdrukāt uz draudzes veidlapas)

[datums]

Dārgais... God. .. Cien. ..

Ir patīess prieks uzaicināt Jūs un Jūsu draugus, tuviniekus un darbabiedrus uz Invaliditātes svētdienas pasākumu [datums, laiks] mūsu draudzē [adrese].

Pasākuma mērķis ir pievērst uzmanību tam, ko par invaliditāti māca Bībele, un Dieva labvēlīgajai attieksmei pret cilvēkiem ar invaliditāti. Esam palūguši dažus no mūsu draudzes locekļiem pastāstīt par savu invaliditātes pieredzi. Plānojam arī parādīt skeču un muzikālus priekšnesumus, ko izpildīs cilvēki ar invaliditāti.

Aicinām atnākt katru, kuram ir invaliditāte vai saskarsme ar cilvēkiem – tuviniekiem, draugiem vai klientiem -, kam ir invaliditāte. Ceram, ka šis dievkalpojums kļūs par pirmo soli virzienā uz to, lai cilvēki ar invaliditāti tiktu iekļauti draudzes dzīvē un aktivitātēs. Mūsu draudzes nams ir pieejams cilvēkiem riteņkrēslos, un tajā ir pielāgota tualete. Dzirdes aparātu lietotājiem tiks nodrošināta akustiskās cilpas sistēma.¹

Ja jums nav sava transporta un ir vajadzīgs pacēlājs vai, ja jums ir jautājumi, lūdzu, zvaniet mums uz [telefona numurs], cik drīz vien iespējams, un mēs centīsimies palīdzēt.

Ar vissirsnīgākajiem laba vēlējumiem,

---

¹ Ja jūsu draudzes nams neatbilst visām vides pieejamības prasībām, norādiet uz trūkumiem un paskaidrojiet, kā esat plānojuši tos risināt dievkalpojuma laikā.

Paraugš informācijai plašsaziņas līdzekļos

Preses relīze

[Draudzes nosaukums] rīko Invaliditātes svētdienas dievkalpojumu [datums, laiks]. Tas būs aizraujošs pasākums, kurā Dieva vārdu mācīs un slavēšanu vadīs cilvēki ar invaliditāti, aicinot mūs ielūkoties viņu ikdienā.

Draudzes locekļi pastāstīs par savu invaliditātes pieredzi. Būs skečs un muzikāli priekšnesumi, ko izpildīs cilvēki ar invaliditāti, kā arī īsa diskusija par invaliditāti Bībeles skatījumā.

Draudzes nams ir pieejams cilvēkiem ritenkrēslos. Nedzirdīgajiem cilvēkiem dievkalpojuma laikā tiks nodrošināts surdotulkrojums [latviešu, krievu] valodā. Ir padomāts arī par bērniem.

Bērnu programma visām vecuma grupām būs veidota ar mērķi radīt pareizu priekšstatu un izpratni par invaliditāti un cilvēkiem, kuriem ir invaliditāte.

Plašāku informāciju varat iegūt, zvanot [vārds]
Telefona num.

*****

Izdrukājiet preses relīzes tekstu uz draudzes veidlapas un mēnesi pirms pasākuma nosūtiet vietējām radiostacijām un laikrakstiem.

Pastāstiet sīkāk, kā cilvēki ar invaliditāti sniegs savu ieguldījumu šī pasākuma norisē. Izvairieties no specifiskas kristiešu terminoloģijas (vārdiem vai frāzēm). Ja vēlaties, lai pirms sūtīšanas jūsu preses relīzi novērtē šajā jomā pieredzējis cilvēks, nosūtiet teksta uzmetumu uz w4w@ywam.lv un mēs labprāt palīdzēsīm ar padomu.

Ja draudzes biroja darba laiks nav normēts, norādiet, uz kādu numuru zvanīt, ja birojā neviens neatbild. Uzturiet saikni ar vietējiem žurnālistiem un aiciniet viņus iesaistīties pasākuma atspoguļošanā!

Teksts draudzes avīzei, informācijas lapai, ziņojumu dēlim, mājas lapai u.c.

Komandas veidošana

Daudzi no jums zina, cik svarīgi ir radīt apstākļus, lai cilvēki ar invaliditāti varētu pilnvērtīgi iekļauties draudzes un sabiedrības dzīvē. Mēs plānojam [gads, datums] rīkot Invaliditātes svētdienu, lai:

- Parādītu cilvēkiem ar invaliditāti, ka Dievs rūpējas par viņiem un viņu vajadzībām.
- Informētu un radītu izpratni par invaliditāti un cilvēki ar invaliditāti vajadzībām.
- Dotu cilvēkiem ar invaliditāti iespēju izteikties.
- Parādītu, ka Dievs līdzdarbojas un dažādos veidos caur invaliditāti īsteno Savus nodomus.
- Parādītu, ka cilvēku ar invaliditāti iekļaušana draudzē nav apgrūtinājums, bet svētība un prieks.

Ja vēlaties kalpot pasākuma plānošanas komandā, lūdzu, rakstiet vai zvaniet [vārds, e-pasts, tel. num.]

Pasākuma izziņošana

Līdz Invaliditātes svētdienai ir atlikušas tikai [skaits] nedēļas. Vēlamies atgādināt, ka tā ir diena, kad vēlamies

- Parādīt cilvēkiem ar invaliditāti, ka Dievs rūpējas par viņiem un viņu vajadzībām.
- Informēt un radīt izpratni par invaliditāti un cilvēki ar invaliditāti vajadzībām.
- Sniegt cilvēkiem ar invaliditāti iespēju izteikties.
- Parādīt, ka Dievs līdzdarbojas un dažādos veidos caur invaliditāti īsteno Savus nodomus.
- Parādīt, ka cilvēku ar invaliditāti iekļaušana draudzē nav apgrūtinājums, bet svētība un prieks.

Lūdzu, aiciniet draugus, ģimenes locekļus un kaimiņus, kuriem ir invaliditāte, un arī tos, kuriem tās nav, atnākt uz Invaliditātes svētdienas dievkalpojumu [gads, datums].

Brīvprātīgo iesaistīšana

Vajadzīgi brīvprātīgie palīgi Invaliditātes svētdienas organizēšanā. Ja jūs varat palīdzēt ar [uzskaitiet vajadzības], lūdzu, sazinieties ar [vārds, tel. num.]

Pieejamības pārbaude

Šajā sarakstā ir uzskaitīti tikai galvenie punkti, kurus pārbaudot pārlicināsities, vai jūsu draudzes nams atbilst pieejamības prasībām. Jāņem vērā, ka apstipriņošas atbildes uz visiem punktiem vēl nenozīmē, ka jūsu baznīca atbilst oficiāli pieņemtajiem pieejamības standartiem, ko nosaka LV Ministru kabineta normatīvie akti. Ja vēlaties plašāku informāciju vai padomu, sazinieties ar Wings for Wheels.

Vispārējā pieejamība		Jā	Nē
1.	Vai, lai nokļūtu no autostāvvietas uz dievkalpojuma zāli, ir jāpārvar pakāpieni vai kāpnes?		
2.	Vai celiņa slīpums nepārsniedz 5% (apm. 1:20)?		
Rampas			
3.	Vai rampu slīpuma leņķis nepārsniedz 1:12 un platums nav mazāks par 1, 2m?		
4.	Vai rampām abās pusēs ir margas?		
Ieejas un izejas			
5.	Vai ēkai ir vismaz viena galvenā ieeja, kas piemērota cilvēkiem riteņkrēslā?		
Durvis un durvju ailes			
6.	Vai durvju pilns atvērums ir 80cm vai vairāk?		
7.	Vai durvis viegli un ērti var atvērt cilvēks riteņkrēslā vai persona ar cita veida invaliditāti?		
Grīdas			
8.	Vai grīda abpus durvīm ir vienā līmenī?		
9.	Vai sliekšņi nav augstāki par 1.3cm?		
Dievkalpojuma telpa			
10.	Vai dievkalpojumu var vienlīdz labi dzirdēt visā telpā?		
11.	Vai ir akustiskā cilpa dzirdes aparātu lietotājiem?		
12.	Vai ir labs apgaismojums un runātāji vai tulki nepaliek ēnā?		
13.	Ja tiek lietots projektors un ekrāns, vai cilvēkiem, kuri nespēj izlasīt tekstu uz ekrāna, ir pieejamas teksta kopijas lielā drukā?		
14.	Vai cilvēkiem riteņkrēslā ir vieta, kur viņi var sēdēt kopā ar draugu, tuvinieku vai pavadošo personu?		
15.	Vai ir sēdekļi ar roku balstiem vai sēdekļi ar plašāku vietu kājām cilvēkiem ar kustību traucējumiem?		
16.	Vai, lai saņemtu Vakarēdienu, cilvēkiem nav jāpārvar pakāpieni?		
Tualetes			
17.	Vai ir pieejama un pielāgota tualete, ko var izmantot cilvēki riteņkrēslā?		
Citas vietas			
18.	Vai cilvēkiem ar invaliditāti ir pieejamas telpas, kur notiek sadraudzības mielasts vai tiek pasniegti cienasti?		

Norādījumi kārtībniekiem un sagaidītājiem

KĀ DARĪT	KĀ NEDARĪT
<p>Visos gadījumos Izturieties pret cilvēkiem ar invaliditāti tāpat kā pret visiem. Vienmēr runājiet tieši ar cilvēku, kuram ir invaliditāte. Vienmēr pajautājiet cilvēkam ar invaliditāti, vai jūs varat viņam kaut kā palīdzēt. Kad vien iespējams, ierādiet cilvēkiem ar invaliditāti sēdvietu kopā ar draugiem vai ģimeni. Centieties padomāt par cilvēkiem, kuriem ir neredzama invaliditāte, piem., Alcheimers, epilepsija u.c., jo arī viņiem var būt nepieciešama palīdzība. Neuzskatiet, ka jūs zināt; vienmēr pajautājiet!</p>	<p>Nelietojiet noniecinošus apzīmējumus, tādus kā „kropļs” vai „upuris”. Neuzskatiet pavadoni vai aprūpētāju par sarunu starpnieku.</p>
<p>Redzes traucējumi Pasakiet savu vārdu un to, ka esat kārtībnieks. Pavadiet neredzīgo cilvēku līdz sēdvietai. Pasakiet, ka var saņemt lapas ar dziesmu tekstiem lielā drukā. Paskaidrojiet vājredzīgam vai neredzīgam cilvēkam, kur kas atrodas. Atbrīvojiet līdzās vietu, kur apgulties sunim-pavadonim (ja tāds ir).</p>	<p>Nestumiet neredzīgu cilvēku, bet ļaujiet viņam turēties jums pie rokas.</p>
<p>Dzirdes traucējumi Nostājieties tā, lai labi var redzēt jūsu seju un muti. Skatieties tieši uz šo cilvēku un runājiet parastā ātrumā, ar skaidru (bet ne pārspīlētu) lūpu atvēršanu.</p>	<p>Nepaceliet balsi, nekliedziet. Nerunājiet tieši nedzirdīgā cilvēka ausī. Nestāviet tā, ka jūsu seju ir grūti saskatīt.</p>
<p>Runas traucējumi Klausieties nesteidzīgi un ļoti uzmanīgi, skatoties acīs. Atcerieties, ka cilvēks, kuram ir runas traucējumi, var izmantot arī citu saziņas veidu, piemēram, rakstīšanu.</p>	<p>Nebeidziet teikumu vai vārdu šī cilvēka vietā. Nekļūstiet nemierīgi vai nepacietīgi.</p>
<p>Kustību traucējumi Pirms palīdzat cilvēkam riteņkrēslā, pajautājiet, vai palīdzība viņam ir nepieciešama. Sarunājoties ar cilvēku riteņkrēslā, centieties apsēsties vai noliekties, lai vieglāk būtu uzturēt acu kontaktu. Cilvēkiem, kuriem ir grūti pārvietoties, ierādiet sēdvietas tuvāk ieejai.</p>	<p>Nestumiet cilvēku riteņkrēslā, ja viņš nav jums to lūdzis. Neturieties vai neatbalstieties uz riteņkrēsla, ja tajā sēdošais cilvēks nav jums to atļāvis.</p>
<p>Mācīšanās grūtības Esiet pacietīgi! Dodiet cilvēkam, kuram ir mācīšanās grūtības, tik daudz laika, cik viņam nepieciešams.</p>	<p>Neizdariet iepriekšēju pieņēmumu, ka šis cilvēks nespēj jūs saprast.</p>

Skečs Invaliditātes svētdienai

Iegūtā cerība (Hope found)

Tā ir vienkārša, bet ļoti spēcīga vēsts, kurā katrs var atpazīt sevi. Skečs ilgst apmēram 10 minūtes, un tā parādīšanai nav vajadzīgi profesionāļi. Ļoti vēlams, lai Bībeles personāžiem būtu atbilstoši tērpi.

(Aina: Iznāk sieviete, kas acīmredzami satraukta runā ar Dievu. Skatuves dibenplānā, ar mugurām pret skatītājiem, stāv četri Bībeles personāži. Mūsdienu personāži ir apsēdināti starp skatītājiem. Katrs personāžs pagriežas vai pieceļas, kad pienāk viņa kārta pateikt savu teikumu. Pateicis savu teikumu, katrs personāžs ieņem kādu pozu līdzās sievietei. „Visi” – tie ir jau runājušie personāži, izņemot sievieti.)

Sieviete: Ak, Dievs, nē, lūdzu, nē! Es to nevaru! Tas ir pāri maniem spēkiem! Es domāju, ka tu mīli mani. Labi, labi, **es zinu**, ka tu mīli mani, bet... Dievs, tas ir pārāk sāpīgi! Es jūtos tik vientuļa. Man liekas, ka esmu tālu prom no tevis. Ko tu dari? Es nesaprotu, kas tev padomā!

Anna: Mani sauc Anna. Es zinu, kā tas ir – būt vientuļai. Taču es zinu, kā pielūgt un cieši turēties pie tā, kurš dod dzīvību. Viņš ir mana cerība un glābšana.

Ījabs: Es esmu Ījabs. Es zinu, kā tas ir, kad jūties pilnīgi satriekts.

Visi: Bet es pielūdzu un turos pie tā Kunga...

Ījabs:...kurš dod un atņem. Viņš ir mana cerība un glābšana.

Dāvids: Mans vārds ir Dāvids. Es zinu, cik smaga ir vainas apziņa.

Visi: Bet es pielūdzu un turos pie tā Kunga...

Dāvids:.. kurš paņem prom manus grēkus. Viņš ir mana cerība un glābšana.

Jozua: Mani sauc Jozua, un es zinu, kā ir justies nepiemērotam...

Visi: Bet es pielūdzu un turos pie tā Kunga...

Jozua:... kurš ir mans spēks un mans vairogs. Viņš ir mana cerība un glābšana.

Barbara: Mani sauc Barbara, un es zinu, ko nozīmē būt neārstējami slimai...

Visi: Bet es pielūdzu un turos pie tā Kunga...

Barbara:...kurš dziedina gan šajā dzīvē, gan nākamajā. Viņš ir mana cerība un glābšana.

Keita: Mani sauc Keita, un es zinu, ko nozīmē zaudēt savu bērniņu.

Visi: Bet es pielūdzu un turos pie tā Kunga...

Keita:... kurš visus bērnus tur Savās rokās. Viņš ir mana cerība un glābšana.

Karola: Es esmu Karola, un es zinu, cik sāpīgi ir, ja pamet vīrs.

Visi: Bet es pielūdzu un turos pie tā Kunga...

Karola:... atraitņu vīra un neaizsargāto aizstāvja. Viņš ir mana cerība un glābšana.

Pēteris: Mans vārds ir Pēteris, un es zinu, kā ir būt atkarīgam.

Visi: Bet es pielūdzu un turos pie tā Kunga...

Pēteris:... kurš nomira, lai mani atbrīvotu. Viņš ir mana cerība un glābšana.

Sieviete ar invaliditāti: Mani sauc [vārds], un es zinu, kā ir būt paralizētai.

Visi: Bet es pielūdzu un turos pie tā Kunga...

Sieviete ar invaliditāti:... kurš mani nes. Viņš ir mana cerība un glābšana.

Visi: Mēs pielūdzam un turamies pie tā Kunga!

Sieviete: Kungs, mans Dievs, tu esi mana cerība un glābšana!

Piezīmes...

Iespējams, uz papīra šis scenārijs izskatās vienkāršs un ne visai iedvesmojošs, tomēr šajā vienkāršībā ir liels spēks. Dievs lietos šo skeču, lai dāvātu cerību katram cilvēkam jūsu draudzē, neatkarīgi no tā, cik acīmredzamas vai slēptas ir viņu sirdssāpes.

Daži ieteikumi, gatavojot iestudējumu.

- Grūtībās nonākušā personāža lomai izraugieties visdramatiskāko aktieri vai aktrisi. Dzimums nav svarīgs; galvenais ir prasme paust pārdzīvojumu.
- Ja iespējams, varat pieaicināt draudzes locekļus, kas piedzīvojuši smagu slimību, atkarību vai laulības šķiršanu. Iespējai draudzes priekšā apliecināt, ka Dievs ir viņu cerība un glābšana, ir liela nozīme.

- Sagatavojieties pārdomāti, jo kāds skeča laikā var nodomāt, ka cilvēki tiek aicināti publiski liecināt.
- Ieteicams, lai Bībeles personāži būtu atbilstošos kostīmos.
- Izmēģiniet vietas un pozas. Anna var nomesties uz ceļiem līdzās sievietei, Dāvids un Jozua paliek stāvam, un Ījabs atrodas pazemīgā pusguļus pozā. Katram personāžam ir jārunā ar sievieti, bet viņiem visiem nav jāatrodas viņai pārāk tuvu. Personāži, kas attēlo atkarīgo un šķirto, varbūt var nostāties ārmalā, jo bieži šie cilvēki tā jūtas.
- Vienbalsīgi runātie teksti parasti atstāj lielu iespaidu. Ja jums pietrūkst laika samēģināt, lai būtu saskanīgi, tad pietiek, ka katrs personāžs pasaka visu teikumu. Tomēr pamēģiniet, un izdosies labi!²

---

² Šī ir tikai viena ideja. Jūs varat uzrakstīt arī citu scenāriju, liekot lietā izdomu un radošumu. Svarīgi, lai skečā būtu iesaistīti cilvēki ar invaliditāti un tas vēstītu par Dieva mīlestību, uzticību un palīdzību cilvēkiem, kas piedzīvo dažādas grūtības.

Anketa ar invaliditāti saistītu vajadzību apzināšanai

1. Vai kādam jūsu ģimenes loceklim ir invaliditāte? Jā Nē
2. Vai jums ir draugs vai kaimiņš, kam ir invaliditāte? Jā Nē
3. Kā viņa invaliditāte viņu ietekmē?

---

4. Vai viņš/viņa regulāri apmeklē draudzi? Jā Nē
5. Ja ne, vai viņš/viņa to gribētu? Jā Nē
6. Vai jūsu draugam vai ģimenes loceklim ir konkrēta vajadzība, ko draudze varētu atrisināt?
7. Ja jūsu draugs vai ģimenes loceklis gribētu apmeklēt šo draudzi, vai ir kaut kas, ko mums vajadzētu mainīt?
  - Autostāvvietas.
  - Pieejamība (lūdzu, konkrēti) _____
  - Akustiskā cilpa (cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem).
  - Surdotulkošana.
  - Materiāli lielā drukā: dziesmu teksti, ziņojumu lapas, Bībeles _____
  - Spožāks apgaismojums.
  - Vieta ritenkrēslam, lai neaizšķērsotu eju.
  - Īpašas vajadzības pieaugušajam vai bērnam ar mācīšanās grūtībām.
  - Individuāla palīdzība bērnam svētdienskolā.

Lūdzu, norādiet kontaktinformāciju, lai varam vairāk parunāt par to, kā atrisināt šīs vajadzības.

Vārds _____ Telefona numurs _____

Adrese _____

Citas piebildes

Ko Bībele saka par cilvēku ciešanu iemesliem

Cilvēki bieži jautā: „Ko lai darām, kad mūs piemeklē ciešanas?” Mēs lūdzam un ticam, ka caur šo Rakstu vietu pārskatu tas Kungs atklās svarīgas Bībeles patiesības, kas stiprinās un uzmundrinās daudzus cietējus.

Pārskats ir sadalīts divās daļās. Pirmajā ir uzskaitīti Bībeles principi, kas attiecas uz ciešanām, un otrā doti ieteikumi, kā šos principus pielietot.

Bībeles principi attiecībā uz ciešanām

Pēc katra principa ir burts, kas norāda, uz ko tas attiecas: V = vispārējs, T = ticīgajiem, N = neticīgajiem.

1. Ciešanu cēlonis ne vienmēr ir grēks, nedz arī tās norāda uz garīguma trūkumu. (1. Kor. 4:9-14; Jāņa 9:1-3; 2. Kor. 11:22-31) V

2. Tomēr, sākotnējais ciešanu cēlonis ir saistīts ar grēku, ļaunumu un Dieva lāstu. (1. Moz. 3:14-19; 1. Kor. 15:51-55; Rom. 8:20-23) V

3. Atbrīvošana no ciešanām ir saistīta ar atpirkšanu no grēka (1. Moz. 3:21, salīdz. ar lāsta kontekstu, par ko rakstīts iepriekš) un pilnīgo taisnības uzvaru (2. Pētera 3:5-7, 10; Atkl. 21:1,4 un 22:2,3). V

4. Ciešanas un ļaunums notiek plašākā Dieva nodomu kontekstā. (1. Moz. 50:20; Ījaba 1:12; 2:6) Tas nav liktenis vai neveiksme. V

5. Ciešanas var būt postošas vai pārvērsties ieguvumā, atkarībā no mūsu attieksmes. (1. Moz. 50:20; Ījaba grāmata.) Sātans grib mūs sagraut (1. Pētera 5:8,9), bet Dievs pieļauj ciešanas, lai mēs kļūtu stiprāki (Ījabs). V

6. Ciešanas ir jāuzlūko Dieva rakstura gaismā (1. Pētera 4:19; Ījaba 23:10-13, 14; 1. Kor. 10:13; Jes. 55:9; Salamans māc. 11:5), lai mēs nekļūtu par upuri izmisumam (1. Kor. 4:8; Rom. 8:28-32, 37-39). V

7. Ciešanas atgādina par mūsu pašreizējā stāvokļa trauslumu un vajadzību tikt izglābtiem (2. Kor. 5:1-5; Fil. 3:21). Tās liek saprast, ka mūsu lielākā vajadzība ir glābšana nevis mūsu mirstīgajai miesai, bet nemirstīgajai dvēselei. (1. Pētera 1:6,9,24). V

8. Ciešanas pārbauda, kas ir mūsu īstais cerības pamats (1. Pētera 1:6,13), un atklāj sirds nodomus (Ījaba 2:9; Ps. 11:6, 17:1-5), jo tās mūs spiež aizdomāties par dzīves īsto jēgu. V

9. Ciešanas var palīdzēt vairāk piedzīvot Dieva spēku un apzināties savu atkarību no Viņa (Ps. 68:20; 2. Kor. 12:9,10). Tās spiež mūs tuvāk Dievam (Ījaba 23:5,7,10), jo Viņš par mums gādā. (1. Pētera 5:7). V
10. Dievs lieto ciešanas, lai Viņu slavētu gan dievbijīgie, gan bezdievji. (1. Pētera 1:6,7; Jāņa 9:13, 11:4; Atkl. 11:13). V
11. Caur ciešanām Dievs mūs attīra, pilnveido, stiprina un attur no grēkošanas. (Ps. 66:10; Ebr. 2:10, 12:10). T
12. Ciešanas rada iespēju Kristus dzīvībai izpausties mūsu mirstīgajā miesā (2. Kor. 4:7-11), atņemot mums visu un padarot atkarīgus no Dieva. (2. Kor. 12:9). T
13. Ciešanas māca pazemību (2. Kor. 12:7), veidojot mūsos Kristus attieksmi (Fil. 2:1-11), jo Dievam ir svarīgāks mūsu raksturs, nevis labsajūta (Rom. 5:3,4; Ebr. 12:10,11). Lielākais ieguvums kristiešiem ir Kristus raksturs, nevis dzīve bez grūtībām un sāpēm. (2. Kor. 4:8-10; Rom. 8:28,29). T
14. Ciešanas var būt Dieva sods par grēku un sacelšanos (Ps. 107:17; Jes. 24:5,6; Apustuļu d. 5:1-11; 1. Kor. 11:29,30). V
15. Ciešanas ir vienīgais veids, kā Dievs savienojas ar grēka radīto ļaunumu pasaulē. (Dievs. Jes. 63:9; Kristus. Lūkas 9:22, 17:25, 24:26,46; Mat. 16:21; Ebr. 2:10). V
16. Ciešanās mācāmies paklausību un pašdisciplīnu (Ebr. 5:8), pacietību (Rom. 5:1-5) un izturību (Jēkaba 1:2-8; Salamana pam. 17:3), pielīdzinot mūs Kristum Viņa nāvē (Fil 3:10; 2:1-11). T
17. Labprātīga ciešanu uzņemšanās ir viens no veidiem, kā varam parādīt Dieva mīlestību (2. Kor.8:1,2,9). T
18. Ciešanu cēlonis var būt indivīda personiska kļūdišanās vai tas, ka neesam gudri lietojuši Dieva uzticētos resursus (Salamana pam. 19:16, 13:20, 11:24, 22:3, 27:12; Ījaba 21). V
19. Reizēm ciešanu iemesls ir citu cilvēku ļaunprātīga rīcība vai nepaklausība (4. Moz. 14:31-33), bet galu galā mēs katrs atbildēsim par sevi (Ec. 18:10 un plašāks konteksts). V
20. Ciešanas vai sāpes ir brīdinājums par kaitējuma nodarīšanu fiziskajam ķermenim. (Ps.139). V

21. Ciešanas ir daļa no taisnīgo cīņas pret grēku (Ebr. 12:4-13) un ļauniem cilvēkiem (Ps. 27:12 un 37:14,15; 1. Pētera 2:18; 2. Tim. 3:1-13; Ebr. 11: 36-40).

Skat. ciešanas:

Taisnības dēļ, 1. Pētera 3:14

Kristus dēļ, Fil. 1:29

Dieva Valstības dēļ, 2. Tes. 1:5

Evaņģēlija dēļ, 2. Tim. 2:9

Netaisnības dēļ, 1. Pētera 2:19

Kristīgās pārliecības dēļ, 1. Pētera 4:16

Kristus vārda dēļ, Apustuļu d. 5:41.

Pēc tā var redzēt, kā ticīgie cieš kopā ar Kristu. (2. Kor. 1:5; 1. Pētera 4:13; 1. Pētera 5:8; Ebr. 11:36-38). T

22. Sātans cenšas izmantot ciešanas, lai nomelnotu Dievu un Viņa svētos. (Ījaba 1,2). V

23. Ciešanas kalpo kā brīdinājums par sodu, kas gaida neticīgos. (Lūkas 16; Atkl. 20:10-15; 2. Kēniņu 15:5). N

24. Sātans izmanto ciešanas, lai kavētu Evaņģēlija sludināšanu (Ef. 6:16-20; 2. Tim. 4:1-8, 15-17; 2. Kor. 4:7-18). T

25. Tie, kas ciešanās nav atmetuši ticību, tiks atalgoti. (2. Kor. 4:17; 2. Tim. 2:12) T

26. Ciešanas ir iespēja apliecināt mūsu pilnīgo uzticību Kristum visā, ko darām vai sakām (2. Kor. 4), un parāda, ka mums ir vajadzīga Dieva žēlastība. T

27. Ciešanas veicina kopību un mūsu dāvanu lietošanu kopīgam labumam. (1. Pētera 4:12; 1. Kor. 12; Fil. 4:12-15). T

28. Ciešanas parāda, ka īsta ticība var izturēt gan grūtības, gan labklājību. (Ījaba 42:7-17). T

29. Ciešanas mums māca, ka dzīves jēga un piepildījums nav rodams fiziskajā dzīvē, bet Dieva darbā, ko Viņš dara mūsu sirdīs. T

30. Ciešanas savieno kristiešus kopīgā mērķī. (Atkl. 1:9). T

31. Ciešanas palīdz iegūt dziļāku izpratni un atziņu un māca mums Dieva likumus. (Ps. 119:66,67,71). T

32. Caur ciešanām Dievs salauž un satriec mūsu sirdi, lai tā ir pazemīga un Viņam patīkama. (Ps. 51:19; Ps. 32). V
33. Ciešanas motivē mūs kontrolēt savas domas, liekot cerēt uz to žēlastību, kas atklāsies, kad parādīsies Jēzus Kristus. (1Pētera 1:6,13 un 2:5). V
34. Ciešanas var būt līdzeklis, ar kura palīdzību Dievs izjauc bezdievīgo cilvēku padomu un plānus. (Ps. 33:10). N
35. Dievs lieto ciešanas, lai darītu mūs pazemīgus un paaugstinātu īstajā laikā. (1. Pētera 5:6,7 nodaļas kontekstā) . T
36. Ciešanas māca mums prātīgi dzīvot savas dienas, lai mēs dabūtu gudru sirdi. (Ps. 90:8-13). T
37. Tā kā galīgais tiesas spriedums vēl nav pasludināts, ciešamas ir uzskatāmas par neatņemamu zemes dzīves sastāvdaļu. (1. Pētera 5:10; Fil. 3:20,21). V
38. Ciešanas, kas ir ļaunuma sekas, būs bezdievīgo alga par viņu sacelšanos pret Dievu. (2. Pētera 2:13 un 3:7). Tāpēc ciešanas ir brīdinājums bezdievīgajiem. N
39. Ciešanas kopā ar pieticību dod lielu ieguvumu. (1. Tim. 6:6). B
40. Ciešanas reizēm ir vajadzīgas, lai pievērstu Dievam pazudušos. (2. Tim. 2:8-10 un 4:5,6; 2. Kor. 1:1-11). T
41. Ciešanas dara taisnos stiprus, ka viņi spēj palīdzēt arī citiem, kas nespēcīgi vai cieš. (Fil. 1:12-14,20 un 2:17; 2. Kor. 1:3-11 un 7:6,7; Ebr. 2:18). T
42. Ciešanas ir paejošas, un īslaicīgās grūtības nav nekas salīdzinājumā ar Kristus Jēzus atziņas pārākumu. (Fil. 3:8). T
43. Tā kā taisnīgums nepasargā mūs no ciešanām, mums jāsaprot, ka esam iesaistīti, kas norit daudz augstākā garīgajā dimensijā, tāpēc ciešanas pasaulē nebeigsies, līdz šis karš būs galā. V
44. Dievs grib, lai mūsu sirdī ir patiesība, un ciešanas ir viens no līdzekļiem, kā Viņš to panāk. (Ps. 51:8 un 119:17). T
45. Atlīdzību par ciešanām mēs saņemsim nākamajā dzīvē. (Ps. 58:11,12; Lūkas 16:19-31, īpaši p.25; 1. Pētera 2:12). B
46. Ciešanas vienmēr tiek pieļautas kopā ar lielāku žēlastību. (2. Tim. 1:7,8 un 4:16-18; 1. Pētera 4:14; 2. Pētera 1:3; 1. Kor. 10:13). T

47. Ciešanas var vest pie grēku nožēlas. (Ps. 32; 2. Kor. 7:5-11). V
48. Ciešanas mums māca, ka mēs, cilvēki, esam trausli un vāji, un mums ir vajadzīgs kāds lielāks uz ko cerēt. (Ps. 14:6 un 11:2). V
49. Par ciešanām, kas nodarītas taisnajiem, ļaundari tiks sodīti tiesas dienā. (Ps. 12:6; Rev. 6:9-11). N
50. Ciešanas māca grūtos laikos palikt pateicīgiem Dievam. (2. Kor. 1:11). T
51. Ciešanas vairo ticību (1. Moz. 22; Ps. 46:11; Jer. 29:11). T
52. Ciešanas kļūst par iespēju Dievam parādīt Savas rūpes un gādību. (Ps. 56:9). T
53. Ciešanas vairo mūsu cerību. (Ījaba 13:14-15). T
54. Ciešanas var izskatīties bezjēdzīgas fiziskajā pasaulē, taču garīgajā pasaulē tām ir iemesls un nolūks. (Ījaba 1-3). Atcerieties, ka Ījabs nezināja savu ciešanu cēloni un iemeslu. V
55. Ciešanas ir līdzeklis, ar ko salauzt bezdievīgo ļaunību stūrgalvību. (Atkl. 11:13). Ciešanas paceļ patiesības karogu virs dumpīgo siržu cietokšņiem. K. S. Luiss: „Dievs čukst mūsu labajos brīžos, bet kliedz mūsu sāpēs.”
56. Kad ciešanās nesaņemam atbildi, tas nenozīmē, ka Dievs ir aizmirsis, bet, ka atbilde un atrisinājums gaida mūs mūžībā. (Ps. 9:13,19). V
57. Ciešanas parāda, ka īsta cerība neatbrīvo no bēdām, bet dod spēku tās izturēt. V
58. Par ciešanām nav jākaunas. (2. Tim, 1:12). T

Principu praktiskais pielietojums

Svētie Raksti nesniedz pilnīgu atbildi uz mūsu jautājumiem par ciešanām, bet tie aicina mūs pilnīgi uzticēties Dieva raksturam (5. Moz. 29:29; Jes. 55:8,9) un ticēt, ka Dievs novelk robežas ciešanu intensitātei un ilgumam. Tas nenozīmē, ka mēs nedrīkstam meklēt atbildes, taču tai pašā laikā mums ir pazemīgi jāpieņem patiesība, kuru Dievs mums ir devis, un jāpietiek ar tiem paskaidrojumiem, kurus Viņš ir atklājis.

Sākot meklēt atbildes uz jautājumiem par ciešanu cēloni, mēs uzreiz atduramies pret fundamentālu patiesību, ka ciešanas nav iespējams izskaidrot tikai ar cilvēciskiem vai dabiskiem cēloņiem. Ciešanu cēloņi ir saistīti ar norisēm Debesīs, garīgajā pasaulē.

Raugoties no fiziskās dimensijas, mums bieži rodas iespaids, ka Dievs ir pretrunīgs, jo kā gan svēts Dievs var pieļaut ļaunumu? Tas mums ir noslēpums, kas pazemīgi jāpieņem, taču šajā noslēpumā mēs neesam pamesti pilnīgi bez virziena norādēm, jo jautājumā par ļaunumu jeb ļauno, kurš agresīvi uzbrūk Dievam un Viņa raksturam – īpaši Viņa svētumam -, mēs atklājam, ka Dievs mums ir iedevis vadlīnijas, lai mēs varētu pašāpziņā atdusēties Viņa atklātajās rakstura īpašībās.

1. Dieva pilnīgā godība ir redzama Viņa uzvarā pār velnu un grēku un visās tā izraisītajās sekās, tādās kā ciešanas un ļaunums. (Atkl. 21:1-5).
2. Savā uzvarā Dievs parāda, ka ciešanas ir saistītas ar sātanu, ļaunumu un grēkā krišanu (nāvi), un Dieva lāstu zemei (Atkl. 20:10-15, 21:1-5, 22:1-5; 1. Moz. 3:14-19,21; 2. Pētera 3:5-7,10; 1. Kor. 15:51-55; Rom. 8:20-23).
3. Dievs pieļauj ļaunumu un ciešanas tikai Viņa mūžīgā nodoma kontekstā, jo Viņš ne uz mirkli nav atkāpies no Saviem vispēcīgajiem likumiem, kuri dod cerību cietējiem.
4. Līdz ar grēka un ciešanu ienākšanu pasaulē, ne katras ciešanas ir tiešas konkrēta cilvēka grēka vai nepareizas rīcības sekas vai sods par viņa nodarījumu. Ījaba grāmatā dialogs, kas Debesīs norisinās starp Dievu un sātanu, apstiprina Ījaba nevainīgumu Dieva priekšā. (Ījaba 1:7,8)
5. Tas nozīmē, ka, dzīvojot kritušā pasaulē, ciešanas ir neizbēgamas. Beigās Dievs radīs jaunas debesis un zemi, kur nebūs asaru, nāves, bēdu vai sāpju. Pirmās debesis un zeme zudīs kopā ar visu bezdievīgo, ieskaitot sātanu un viņa dēmonu pulkus, un jaunās debesis un zemi piepildīs Dieva klātbūtne.
6. Tas mums atklāj piecus faktus:
  - a. Dieva taisnība sniedz viņpus zemišķā un laicīgā.
  - b. Dievs pat Savu pretinieku ieročus lieto Savam godam. (Salamana pam. 16:4)
  - c. Laiks, kurā grēkam un ļaunumam ir atļauts izpausties, nekādi neapdraud Dieva raksturu, jo Viņam pieder uzvara un taisnība.
  - d. Gala atbilde par ciešanām ir rodama visuvaldītāja Dieva taisnībā, gudrībā un zināšanās.
  - e. Ciešanas ir tāpēc, ka mirstīgais vēl nav apvilcis nemirstību. (1. Kor. 15:51-55)

Ciešanas ir dabisks pārbaudes līdzeklis, jo divas pretējas personas tās lieto saviem nolūkiem – viens labiem, otrs ļauniem.

Sātans caur ciešanām cenšas gūt slavu sev,

1. Nomelnojojot Dieva raksturu.
2. Pretojoties svētajiem.
3. Kavējot pestīšanas darbu.
4. Demonstrējot savu spēku.
5. Radot šķelšanos, kas ir pretrunā harmoniskajam Dievam.

6. Paplašinot savu valstību.
7. Postot Dieva svēttapšanas darbu ticīgajos.

Dievs caur ciešanām pagodina Savu Vārdu,

1. Lietodams tās kā brīdinājuma līdzekli cilvēka fiziskajā ķermenī.
2. Iepriecinādams bēdās.
3. Pilnveidodams cilvēku raksturu.
4. Izjaukdams bezdievīgo cilvēku nodomus.
5. Šķīstīdams iekšējo cilvēku.
6. Sodīdams grēku ar grēka izraisītajām sekām.
7. Iznīcinādams grēku.
8. Brīdinādams cilvēkus par gaidāmo Dieva sodu laiku beigās.
9. Pārbaudīdams Dievam piederošo cilvēku ticību.
10. Iznīcinādams bezdievju padomus.
11. Panākdams, ka ļaundari Viņu slavē Viņa atnākšanas dienā.
12. Izglābdams pazudušos.
13. Vairodams atziņu par Sevi.
14. Mācīdams cilvēkiem būt atkarīgiem no Viņa.
15. Atalgodams.
16. Palīdzēdams mums labāk iepazīt Kristu.
17. Mācīdams mums pateikties par visu.
18. Mācīdams un audzinādams Savus svētos.
19. Dodams mums iespēju vairāk piedzīvot Dieva mierinājumu un iepriecinājumu.
20. Likdams mums apzināties nepareizu morālo izvēļu sekas.

Piedzīvojot ciešanas, mēs varam:

1. Vēlēties pārveidot pasauli.
2. Apzināties ciešanu neizbēgamību.
3. Raudāt un ļauties sevis žēlošanai.
4. Sacelties un pretoties.
5. Samierināties.
6. Meklēt Dieva tuvumu.
7. Gaidīt un cerēt uz Dievu, pat ja Viņu nejūtam.

Ieteikumi Invaliditātes svētdienas sprediķim

Priekšstata radīšana

Ja visus pasaules cilvēkus ar invaliditāti sapulcinātu kopā kā vienu tautu, tad šajā tautā būtu 1 miljards vīriešu, sievietes un bērnu. Tā būtu iedzīvotāju skaita ziņā trešā lielākā valsts pasaulē pēc Ķīnas un Indijas. (Pasaules Veselības organizācijas statistika)

Šo tautu raksturotu vairākas īpašas iezīmes. Proti:

- tā būtu visneizglītākā, jo jaunattīstības valstīs cilvēkiem ar invaliditāti izglītības iespējas ir ļoti ierobežotas vai to nav vispār;
- tajā būtu pasaulē viszemākais nodarbināto skaits no kopējā iedzīvotāju skaita;
- tā būtu visnabadzīgākā tauta pasaulē, jo cilvēki ar invaliditāti ir trūcīgākie no trūcīgajiem;
- tai būtu visierobežotākās iespējas izmantot jebkāda veida transportu (atkal nabadzība);
- tā būtu vismazāk evaņģelizētā tauta, no kuras tikai neliels skaits cilvēku ir draudzes locekļi...

Statistika par cilvēkiem ar invaliditāti Latvijā:³

- Vairāk nekā **174 060** Latvijas iedzīvotāju ir invaliditāte. (2015.g.) (2016. gada sākumā Latvijā dzīvoja 1 milj. 969 tūkst.)
- Kopumā tikai 39% Latvijas invalīdu ir profesionālā izglītība.
- Nodarbināti ir vidēji 20% invalīdu, no tiem 33% strādā mazkvalificētus darbus.
- Cilvēkiem ar invaliditāti darba spējīgā vecumā ir nepieļaujami zems izglītības un nodarbinātības līmenis, tāpēc daudzi invalīdi dzīvo nabadzīgāk nekā pārējie sabiedrības locekļi.
- Aptuveni **70 000** invalīdu ir darbaspējas vecumā, nodarbināti ir tikai **10%** no tiem.
- Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēri (mēnesī), atkarībā no invaliditātes grupas un invaliditātes rakstura (no bērnības vai vēlāk iegūta), ir no **83,24** līdz **106,72 euro**.
- Latvijā ir apmēram **8000** bērnu ar invaliditāti.
- Nepielāgotā vide un ierēdņu izpratnes trūkums ir iemesls tam, kāpēc bērniem, kuriem ir tikai kustību traucējumi, bieži tiek liegta iespēja mācīties „parastajās” skolās.

---

³ Statistikas dati periodiski mainās, tāpēc, gatavojoties Invaliditātes svētdienas dievkalpojumam, tos vēlams pārbaudīt.

- Vecākiem, kuru apgādībā ir bērns ar invaliditāti, bieži ir ierobežotas iespējas izglītoties vai pilnvērtīgi strādāt.
- Lielākā daļa baznīcu nav piemērotas, lai tajās varētu iekļūt cilvēki riteņkrēslā.

Mūsu sabiedrības attieksme, valdošie stereotipi un reāli eksistējošie šķēršļi bieži ir iemesls tam, ka cilvēki ar invaliditāti nespēj pilnībā realizēt savas cilvēktiesības un ir pakļauti sociālai izolācijai.

Kristiešiem ir jāzina par problēmām, ar kurām sastopas cilvēki ar invaliditāti un viņu aprūpētāji. Diemžēl dzīvē draudzes bieži atspoguļo sabiedrībā pastāvošo izpratnes un rūpju trūkumu, un nav daudz draudžu, kurās sastapsim cilvēkus ar invaliditāti.

Tagad jūs saprotat, kāpēc Jēzus pievērsa tik lielu uzmanību cilvēkiem ar invaliditāti. Viņu bija ļoti daudz. Jēzus rāda mums piemēru, kā mums jāizturas pret cilvēkiem, kuriem vajadzīga palīdzība.

Evaņģēlijos ir aprakstīti 35 īpaši brīnumi.

Trīs gadījumi, kad tika uzmodināti mirušie (visos izpaudās Jēzus rūpes par tuviniekiem):

- Atraitnes dēls no Naines;
- Jaira meita;
- Lācars Betānijā.

Deviņi brīnumi, kas apvērta dabas vai fizikas likumus, to starpā:

- 5000 cilvēku paēdināšana
- staigāšana pa ūdens virsu
- vētras apklusināšana
- ūdens pārvēršana vīnā

23 brīnumi, kas notika cilvēkiem ar invaliditāti:

- 6 mentālas saslimšanas gadījumi
- 17 (puse no visiem aprakstītajiem brīnumiem) fiziskas invaliditātes, to skaitā aklums, kurlums, paralīzes, nokaltusi roka un spitālība.

Kāpēc tad mēs tik maz cilvēku ar invaliditāti redzam mūsu draudzēs? Viens no iemesliem ir **medicīniskais modelis** - sabiedrībā iesakņojies pieņēmums, ka invaliditāte ir saslimšana. Šis pieņēmums liek domāt, ka cilvēkiem ar invaliditāti „ir problēma”, kuru vajag „novērst vai izārstēt”. Uzsvars ir uz to, kas ar viņiem „nav pareizi”, un pret viņiem izturas kā pret tādiem, kam vajadzīga dziedināšana, žēlošana un aprūpe. Šādas attieksmes dēļ cilvēkiem ar invaliditāti bieži tiek liegta patstāvība

un tiesības pašiem pieņemt lēmumus, piem., viņiem jāiet gulēt, kad aprūpētājs noliek viņus gultā, nevis, kad viņi paši to vēlas.

Labāks un, galvenais, cilvēku ar invaliditāti izvēlēts ir **sociālais modelis**. Tas pievērš uzmanību apkārtējai videi un novērtē, kā to mainīt un pielāgot, lai cilvēks ar invaliditāti varētu iekļauties sabiedrībā vienlīdzīgi ar tiem, kuriem invaliditātes nav. Tad ritenkrēsla lietotājs vairs nebūs tik ierobežots un nevarošs vidē, kur ir pietiekami platas durvis, durvju rokturis ir aizsniedzamā augstumā, grīdas līdzenas un visur, kur nepieciešams, ierīkotas rampas un lifti.

Sociālā modeļa ieviešana sekmētu lielāku neatkarību, ļaujot cilvēkiem ar invaliditāti iegūt izglītību, strādāt, pelnīt, pašiem algot asistentus, kas palīdzētu individuālajā aprūpē, mājas darbos, ārpus mājas aktivitātēs u.c. Tādējādi cilvēki ar invaliditāti atgūtu lielāku patstāvību un varētu dot savu ieguldījumu sabiedrībā un draudzē.

Dažas noderīgas Rakstu vietas par invaliditāti

2. Samuēla 9: Dāvids un Mefibošets

2. Mozus 4:10-12: Mozus. Dievs uzņemas atbildību par invaliditāti.

Lūkas 4: 14-21: Jēzus ir Mesija

Lūkas 5: 17-26:

Draugi nolaida paralizētu vīru cauri jumtam. Viņi bija pilni apņēmības darīt visu iespējamo, lai viņš satiktu Jēzu. Notikums skaidri vēsta, ka šī vīra lielākā vajadzība bija grēku piedošana, un paralizētā vīra dziedināšana kalpoja par uzskatāmu pierādījumu, ka Jēzus ir Dievs un Viņam ir vara piedot grēkus. Nav zināms, vai šis vīrs palika pilnīgi vesels visu atlikušo dzīvi, bet svarīgi ir tas, ka viņš būs kopā ar Jēzu mūžībā.

Lūkas 14: 15-24: Dieva namam jābūt pilnam

Šī Rakstu vieta parāda, kāda ir Dieva sirds. Dieva nams būs pilns, kad tajā sapulcēsies sabiedrības atstumtie – nabadzīgie, nicinātie, cilvēki ar invaliditāti u.c. Te nav teikts, ka viesiem ir jātiek dziedinātiem; tikai tas, ka viņiem jātiek uzņemtiem.

Psalms 139: Dievs mūs ir radījis un izveidojis

139. psalmā mēs tiekam mudināti pateikties Dievam par to, kādus Viņš mūs ir radījis.

2. Korintiešiem 12: 7-10: Dieva spēks atklājas nespēkā

Dievs izvēlas lietot invaliditāti un nespēku tāpēc, ka Viņš nav atkarīgs no tā, ko pasaule uzskata par spēku, un Viņu ne mazākā mērā neierobežo tas, ko pasaule uzskata par vājumu.

Nodarbības bērniem vecumā 5 – 11g

Ievadspēle

Paņemiet šokolādes batoniņu un šķietami tukšu cepumu turzu (patiesībā, turzā ir 1 eiro monēta, kas ieslēpta turzas stūrītī). Piedāvāriet bērniem izvēlēties vienu no šiem abiem, turot turzu aiz stūrīša, kurā ieslēpta monēta, lai to nevar redzēt.

Visticamāk, ka bērni izvēlēsies šokolādi.

Tad jūs varat parādīt, ka pareizāk būtu bijis izvēlēties cepumu turzu, jo tajā bija apslēpts kaut kas vērtīgāks par šokolādi.

Saistiet šo spēli ar 1. Samuēla 16:7 un patiesību, ka Dievs lielāku uzmanību pievērš sirdij, nekā ārējam izskatam.

Diskusija

Sadaliet bērnus pa vecuma grupām īsai diskusijai par to, kā mēs jūtamies, pirmo reizi sastopot cilvēku, kuram ir invaliditāte.

Piebilde. Neaizmirstiet uzsvērt, ka ne visas invaliditātes ir ārēji redzamas.

Emociju nodarbība

Šo nodarbību vajadzētu veikt, kamēr bērni vēl ir sadalīti vecuma grupās.

Iedodiet katram bērnam lielu, vienkrāsainu papīra turzu, uz kuras viņi var uzzīmēt seju. Turzas ārpusē viņi var uzrakstīt vārdus, kas raksturo emocijas, ko mēs izrādām.

Uz papīra lapiņām bērni var uzrakstīt vārdus, kas raksturo emocijas, ko cenšamies apslēpt. Papīra lapiņas tiek ieliktas turzā.

Piebilde. Mazākiem bērniem varbūt būs vieglāk dažādas sajūtas attēlot vienkāršos zīmējumos.

Nodarbības laikā aiciniet bērnus padomāt, kā varētu justies cilvēki, kuriem ir invaliditāte. Pamudiniet viņus domāt gan par priecīgām, gan bēdīgām sajūtām.

Caur jumtu

Kopā ar bērniem izspēlējiet notikumu par paralizēto vīru, kurš caur jumtu tika nolaists pie Jēzus (Lūkas 5:17-26). Iesaistīties var visi bērni, jo tie, kuriem netiek galvenās lomas, var spēlēt cilvēkus, kas drūzmējas ap māju.

Izceliet svarīgākās patiesības, ko atklāj šis notikums:

- Cilvēkiem ar invaliditāti reizēm ir grūti atklāt līdz baznīcai vai justies pieņemtiem;
- Mēs varam palīdzēt cits citam tāpat kā četri draugi palīdzēja paralizētajam vīram;
- Jēzus piedeva paralizētajam vīram un, pirms dziedināt viņa miesu, darīja veselu viņa dvēseli.

Nodarbība dažāda veida invaliditātes izprašanai

Izdaliet katram bērnam papīrā ietītu saldumu (piem. Kinder Pingui). Aiciniet bērnus aizlikt labo roku (jeb to, ar kuru viņi raksta) aiz muguras un ar otru roku iztīt batoniņu no papīra. Pastāstiet bērniem par grūtībām, kas jāpārvar cilvēkiem, kuriem ir traucētas roku kustības.

Izspēlējiet spēli „Sabojātais telefons”. Pēc tam pastāstiet bērniem, kā jūtas cilvēks, kurš nedzird vai neuztver, ko citi runā, tādējādi palīdzot bērniem saprast, kādas grūtības rada dzirdes traucējumi.

Novietojiet istabā dažādās vietās divus vai trīs krēslus. Aizsieniet kādam no bērniem acis un palūdziet kādu citu no bērniem aizvest viņu pie krēsla. No liekajiem krēsliem izveidojiet telpā dažas sašaurinājuma vietas vai izveidojiet citus šķēršļus. Pārrunājiet, ar kādām grūtībām sastopas cilvēki, kuriem ir redzes traucējumi.

Uzaiciniet no draudzes kādu cilvēku, kuram ir invaliditāte, lai viņš pastāsta bērniem, kā Dievs viņam palīdz.

Noslēgums

Noslēdziet ar lūgšanas laiku grupās, aicinot bērnus lūgt par to, ko viņi ir uzzinājuši un par viņiem zināmiem cilvēkiem ar invaliditāti.

Programma jauniešiem vecumā 11+

Ievada teksts

Tas ir tik neparasti, ka godības Kungs iemājo vienkāršās, cilvēciskās būtnēs! Bībelē ir teikts, ka mēs esam dzīvā Dieva tempļi. Vēl pārsteidzošāk ir tas, ka Dievs reizēm izvēlas apdrupušus tempļus, lai parādītu Savas žēlastības pāriplūstošo bagātību.

Ir cilvēki, kas piedzimst bez vienām vai citām spējām, kuras mēs uztveram kā pašas par sevi saprotamas. Daudzi slimības vai traumu rezultātā zaudē kaut ko, kas viņiem agrāk ir bijis vai ko viņi ir varējuši. Taču Dievs mīl mūs visus, un Viņš labprāt dzīvo arī cilvēkos, kuru ķermenis nav vesels. Tāpēc nedomājiet, ka invaliditāte ir saistīta tikai ar riteņkrēsliem, uzbrauktuvēm vai speciālajām auto stāvvietām. Cilvēki, kam ir invaliditāte, var mums iemācīt daudz ko noderīgu par to, ko nozīmē būt cilvēkam. Viņi mums parāda, ka no ārienes nevar spriest par iekšējo būtību. Tāpat viņi palīdz mums saprast, ka ikviens šajā grēka sabojātajā pasaulē cieš no kāda trūkuma vai nepilnības.

Jautājums pārdomām

Kā jūs justos, ja jums vajadzētu dzīvot bez vienas vai vairākām no jūsu fiziskajām spējām? Kā jums šķiet, bez kā būtu visgrūtāk iztikt?

Daži no cilvēkiem, kurus redzēsiet, nespēj skaidri runāt, tāpēc jums jāklausa uzmanīgi. Lai gan viņus nav viegli saprast, viņu **domas** ir ļoti skaidras, un viņu vārdos ir vērts ieklausīties.

Parādiet video, kurā cilvēki ar runas traucējumiem dalās savās liecībās par to, kā viņi piedzīvo Dievu.

Jautājumi diskusijai

1. Kāds ir jūsu pirmais iespaids, klausoties šos stāstus? Ko jūs domājat vai jūtāt? Vai kaut kas jūs izbrīnīja?

2. Vai kāds cilvēks šajā video atgādināja kādu, ko jūs pazīstat? Vai varat par to pastāstīt?
3. Vai kāda cilvēka teiktais šajā video jūs īpaši uzrunāja? Kas tieši?
4. Izlasiet Jāņa 9:1-7 (vislabāk visu nodaļu)
  - a. Kas jūs pārsteidz mācekļu pieņemumos par neredzīgo cilvēku?
  - b. Vai esat kādreiz sastapušies ar aizspriedumu, ka cilvēkam ir invaliditāte tāpēc, ka viņa vecāki ir grēkojuši?
  - c. Ko jums palīdz saprast Jēzus atbilde?
  - d. Vai esat kādreiz redzējuši, ka Dievs pagodinās, kādu dziedinot? Kādu iespaidu tas uz jums atstāja?
5. Izlasiet Psalmus 103. un 147.
  - a. Kā ir raksturots Dieva dziedinošais spēks un Viņa žēlsirdība?
  - b. Kāpēc Dievs nedziedina visus?
6. Vai zināt gadījumu, kad Dievs ir pagodinājies, nedziedinot kādu? Kā jūs tad jutāties?
7. Kas jūs ir īpaši uzrunājis vai palicis prātā no mūsu sarunas? Ko no dzirdētā jums vajadzētu ņemt vērā un darīt savā dzīvē? Ko mēs varam par jums lūgt?

Praktiskas nodarbības

Ja vēlaties palīdzēt bērniem kaut nedaudz pašiem sajūst, kā tas ir – būt cilvēkam ar invaliditāti, varat izmēģināt dažas situāciju simulācijas. Iepļānojiet pietiekami daudz laika pēc tam, lai bērni varētu pastāstīt par savām domām un sajūtām. Izpļānojiet visu rūpīgi un pārdomāti, uzmaniet, lai nenotiek negadījumi.

- Aizņemieties pāris ritenkrēslus un piedāvāriet jauniešiem tajos pārvietoties pa baznīcu un atvērt smagās durvis, neatbalstoties uz kājām, lai viņi redzētu, kāda izskatās pasaule, sēžot ritenkrēslā.
- Aizsieniet jauniešiem acis un lieciet viņiem no krūzes ieliet tasītē ūdeni.
- Aizsieniet jauniešiem acis un uzdodiet viņiem nokļūt no punkta A uz punktu B.
- Izspēlējiet vienkāršu disleksijas (grūtības lasīt un saprast uzrakstīto) piemēru, piedāvājot jauniešiem ar zīmuli „iziet” vienkāršu labirintu, skatoties uz šo labirintu spoguļi.
- Piedāvāriet jauniešiem noiēt dažus metrus ar kruķiem. Iekļaujiet maršrutā dažus pakāpienus (ne veselu kāpņu posmu).
- Lai jaunieši pamēģina saprast sacīto, lasot no lūpām.

Neaprobežojieties ar vienu dienu!

Esam pārlicināti, ka jūs piedzīvosiet, ka Invaliditātes svētdiena atvērs jūsu draudzē jaunas durvis un iedvesmos cilvēkus arī turpmāk parādīt cilvēkiem ar invaliditāti Dieva mīlestību un rūpes, tāpēc jūs negribēsiet aprobežoties tikai ar vienu Invaliditātes svētdienu.

Ir vēl divas labas iespējas, ko varat īstenot.

- Iedibiniet Invaliditātes svētdienu kā ikgadēju pasākumu un paplašiniet tēmu, daudzveidīgi parādot, kā Dievs īsteno Savus darbus caur sāpēm, ciešanām un nespēku.

□ Uzsāciet savā draudzē kalpošanu cilvēkiem ar invaliditāti. Ļoti iespējams, ka Invaliditātes svētdiena būs atklājusi jaunas kalpošanas jomas, kurās cilvēki gribēs iesaistīties.

Uzsākot draudzē kalpošanu cilvēkiem ar invaliditāti, jums noderēs informācija un praktiski padomi, kas iekļauti Wings for Wheels izdotajā rokasgrāmatā kristīgajām draudzēm „Kā palīdzēt cilvēkiem ar invaliditāti”. Elektroniski tā pieejama mājas lapā <http://w4w.lv/resources/> .